

Oświadczenie złożone w dniu 8 lutego 2008 r.

Jednym z wielu Programów operacyjnych na lata 2007 – 2013 przyjętym przez poprzedni Rząd jest Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko. Jest on odpowiedzią na szanse i wyzwania członkostwa w Unii Europejskiej.

Celem programu jest poprawa atrakcyjności inwestycyjnej Polski i jej regionów poprzez rozwój infrastruktury technicznej przy równoczesnej ochronie i poprawie stanu środowiska, zdrowia i rozwijaniu spójności terytorialnej.

Program zgodnie z Narodowymi Strategicznymi Ramami Odniesienia (NSRO), zatwierdzonymi 7 maja 2007 r. przez Komisję Europejską, stanowi jeden z programów operacyjnych będących podstawowym narzędziem do osiągnięcia założonych w nich celów przy wykorzystaniu środków Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Należy podkreślić, że wydatki na cele priorytetowe UE stanowią w ramach tego programu 66,23 proc. całości wydatków ze środków unijnych. Planowana łączna wielkość środków finansowych zaangażowanych w realizację Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013 wyniesie 37,6 mld euro, z czego wkład unijny wynosić będzie 27,9 mld euro, zaś wkład krajowy – 9,7 mld euro.

Program ten co pragnę podkreślić, koncentruje się na zadaniach strategicznych i ponadregionalnych a wśród 17-tu osi priorytetowych pierwszą stanowi gospodarka wodno – ściekowa.

Dodatkowo dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko przewidziane zostały środki na pomoc techniczną (w sumie 581,3 mln euro).

Prace nad Programem Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko rozpoczęły się w styczniu 2006 roku. Powołane w tym celu międzyresortowe grupy robocze opracowywały cele i założenia w poszczególnych obszarach wsparcia Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności. W wyniku rekomendacji grup roboczych Ministerstwo Rozwoju Regionalnego przygotowało tekst programu, który 1 sierpnia 2006 roku otrzymał akceptację Rady Ministrów i został skierowany do konsultacji społecznych.

W trakcie szeroko zakrojonych konsultacji społecznych Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko poddano analizie także projekt prognozy oddziaływania Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na środowisko.

Przeprowadzono również ewaluację zewnętrzną projektu programu operacyjnego badając m.in. stopień w jakim program odpowiada na realne problemy społeczno – gospodarcze oraz spójność zewnętrzną. W wyniku tych konsultacji i ewaluacji uwzględniono wiele postulatów i propozycji środowisk społecznych, gospodarczych i samorządowych. Tak zmodyfikowany Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko został przyjęty przez Radę Ministrów i przekazany w celu negocjacji do Komisji Europejskiej, które trwały od maja do września 2007 r.

W ramach negocjacji odbyły się dwie formalne rundy negocjacyjne, na których strony prezentowały swoje stanowiska oraz szereg spotkań o charakterze technicznym, podczas których wyjaśniano rozbieżności stanowisk i starano się wypracować rozwiązania kompromisowe.

Na podstawie ewaluacji projektu Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz przebiegu

konsultacji społecznych (10 konferencji, w których wzięło udział 1.700 osób) dokonano zmian w projekcie przyjętym kierunkowo przez RM:

- zwiększono alokację środków UE na Program o 6 573 mln euro,
- dodano dwa priorytety: „Infrastruktura szkolnictwa wyższego” oraz „Konkurencyjność regionów”,

przeformułowano zakres III osi priorytetowej, w związku z postulatami organizacji ekologicznych, gdzie obecnie kładzie się nacisk na małą retencję, zaś duże inwestycje w urządzenia hydrotechniczne będą wspierane tylko w uzasadnionych przypadkach.

Tryb pozakonkursowy obejmie zgodnie z projektem ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju:

- Duże projekty, których koszt całkowity przekracza 25 mln euro – w przypadku projektów dotyczących środowiska naturalnego oraz projektów o wartości powyżej 50 mln euro – w przypadku innych dziedzin, zatwierdzone przez Komisję Europejską.
- Projekty systemowe - polegające na dofinansowaniu realizacji przez poszczególne organy administracji publicznej i inne jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych, zadań publicznych określonych w odrębnych przepisach dotyczących tych organów i jednostek;
- Projekty indywidualne – określone w programie operacyjnym, zgłaszane przez beneficjentów imiennie wskazanych w programie operacyjnym;
- Projekty pomocy technicznej

Pozostałe projekty będą wybierane w drodze konkursu.

Wybrano wszystkie podmioty mające pełnić rolę Instytucji Wdrażających (Instytucji Pośredniczących 2-go stopnia), na które zostanie delegowana część zadań związanych z zarządzaniem i realizacją POiŚ.

Decyzją z 7 grudnia 2007 r. Komisja Europejska zatwierdziła Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013. To zwieńczenie wielomiesięcznych prac **poprzedniej Minister Rozwoju Regionalnego Pani Grażyny Gęsickiej** nad przygotowaniem największego w historii Unii Europejskiej programu. Wielkość środków unijnych zaangażowanych w realizację programu wynosi prawie 28 miliardów euro, co stanowi ok. 42 proc. całości środków polityki spójności.

Minister Rozwoju Regionalnego w Rządzie Donalda Tuska – Pani Elżbieta Bieńkowska dokonała weryfikacji, w wyniku której na listach projektów kluczowych pozostały 433 projekty (z 541), brak wśród nich projektów:

- **Ochrona wód dorzecza Górnej Odry w zlewni oczyszczalni ścieków Karkoszka II w Wodzisławiu Śląskim – 61,26 mln Euro**

(w tym z unijne 36,45 mln Euro)

- **Kanalizacja dorzecza Górnej Odry – gminy Krzyżanowice i Kornowac w Powiecie Raciborskim – 27,92 (w tym unijne 16,61 mln Euro)**

Razem środków unijnych ponad 51 mln Euro.

Pani Minister twierdzi, że środki uwolnione w wyniku weryfikacji list zostaną przeznaczone na realizację projektów z list rezerwowych lub na procedurę konkursową.

6 lutego 2008 r. minister rozwoju regionalnego Elżbieta Bieńkowska i przedstawiciele zarządów 16 województw podpisali kontrakty wojewódzkie. Treść kontraktów to kompromis pomiędzy stanowiskiem strony samorządowej i Ministerstwa Rozwoju Regionalnego.

Wobec powyższego oświadczam, że nie zgadzam się z tak przyjętym stanowiskiem, będącym ponoć kompromisem. Bo jak można mówić o kompromisie jeżeli jednostronnie, bez udziału właściwych samorządów, bez konsultacji społecznych decyduje się o skreśleniu jednych z najważniejszych zadań dla ziemi wodzisławskiej i raciborskiej.

Oświadczam i stanowczo protestuję przeciw złym decyzjom, podejmowanym w trybie dotąd nie stosowanym.

Adam Gawęda
Poseł na Sejm RP